

Rábatamási Hírmondó

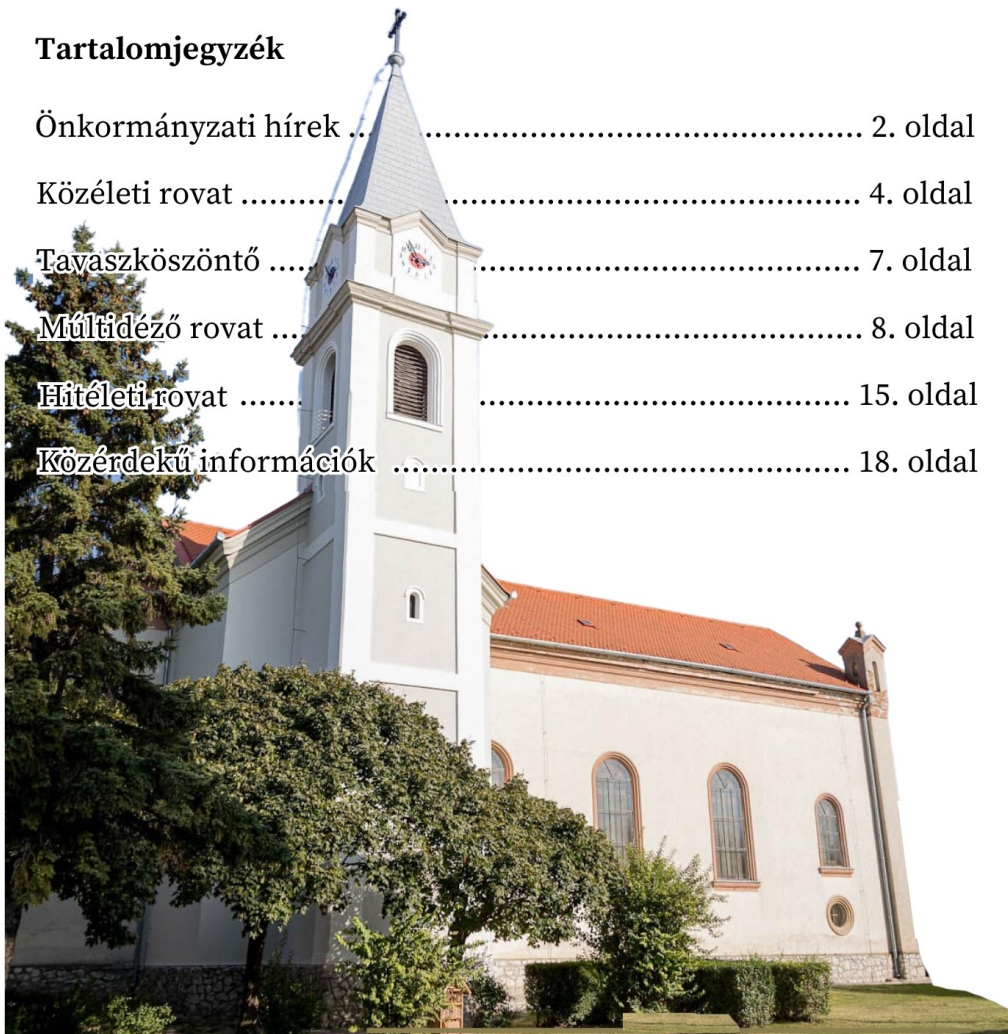

2024. április

5. évfolyam 2. szám

Tartalomjegyzék

Önkormányzati hírek	2. oldal
Közéleti rovat	4. oldal
Tavaszköszöntő	7. oldal
Múltidéző rovat	8. oldal
Hitéleti rovat	15. oldal
Közérdekű információk	18. oldal

BESZÁMOLÓ AZ ELMÚLT IDŐSZAK FONTOS ESEMÉNYEIRŐL

JÁTSZÓTÉRI KERÍTÉS FELÚJÍTÁS

Az idei év első fejlesztése a játszótéri kerítés felújítása volt, mely során ismét bebizonyosodott, hogy összefogással sok minden megvalósítható.

Az elmúlt év végén saját forrásból 3 darab játszótéri eszközt vásárolt önkormányzatunk. Azért, hogy a játszótér az eszközök gyarapodását követően is biztonságos legyen, szükségessé vált a kerítés bővítése. Ezért a B-West Csoport felajánlásának köszönhetően 3D kerítés rendszer került kivitelezésre az önkormányzat dolgozóinak és a Jászai László Nyugdíjas Klub tagjainak segítségével. Az előkészítő munkálatokban segítségünkre volt Tólos László, Tólos Nándor és a HD-System Kft. munkatársa.

Ezúton is szeretnénk megköszönni a B-West Csoport felajánlását, továbbá mindazok segítségét, akik munkájukkal, munkagépeikkel, illetve bármilyen formában hozzájárultak a játszótéri kerítés megújulásában.

KÜLTERÜLETI ÚTFELÚJÍTÁS

Ideai év márciusában a Rábatamásiban termőföldet művelők és az önkormányzat közös összefogásával folytattuk az elmúlt években megkezdett külterületi utak felújítását, melynek keretében 3 rakodógép és 13 szállítójármű segítségével 300 m³ töltőanyagot juttattunk ki az utakra.

Ezúton szeretnénk megköszönni mindenkinek, aki munkagépeivel és munkájával részt vett a külterületi útjaink felújításában.

Akkor lehet eredményes az elmúlt években a külterületi utakon elvégzett munka, ha egy régóta fennálló problémával is foglalkozunk. Ez a probléma nem más, mint az útra ránőtt növényzet, amely gátolja annak kiszáradását, valamint a közlekedés is nehezebb a beszűkült úton. A képviselőtestület döntése értelmében megkezdődött a 086 helyrajzi számú út (középső út) melletti vízelvezető árkokból a növényzet eltávolítása. A munkálatok a Kapuvár-Bősárány csatornától a 85. számú főút irányába haladnak.

A munkálatok ideje alatt időszakosan útszűkültre lehet számítani, ezért kérjük türelmüket.

DÓZSA UTCAI JÁRDASZAKASZ FELÚJÍTÁSA

2024. április elején elkészült a Dózsa utcai járda 100 méteres szakaszának aszfalttal történő kivitelezése is. Ezen a szakaszon azért döntöttünk az aszfaltburkolat mellett, mert korábban a Dózsa utca többi részén lévő járda is ilyen burkolattal került felújítása.

7 NAP ALATT KÉSZÜLT EL A TÁNCSICS UTCAI JÁRDA FELÚJÍTÁSA

Mindösszesen 1 hét telt el az alap kiszedésétől az utolsó térkő elhelyezéséig a Táncsics utca páros oldalán történő járda felújítás során. Természetesen a befejező munkálatok még néhány napot igénybe vettek, de a munka legfontosabb része 7 nap alatt elkészült.

Az önkormányzat saját forrásából finanszírozott felújítását társadalmi munkában valósítottuk meg, amelyet köszönünk az utca lakóinak, valamint településünk minden polgárának, aki részt vett a felújításban. Továbbá köszönjük a lakóknak a tereprendezésben nyújtott segítséget is.

A felújítás eredményeként 360 méter hosszú és 140 cm széles járda készült el 5-5 cm-es kerti szegély építésével.

Olyan sokan segítettek a felújítás során, hogy felsorolni is nehéz lenne mindenkit, ezért ezúton köszönjük mindazoknak, akik a kivitelezés ideje alatt munkájukkal, munkagépükkel hozzájárultak ahhoz, hogy településünk tovább szépülhessen!

Hálásak vagyunk az utca lakóinak a finomságokért, amellyel a felújításban részt vevőket kínálták a munkálatok alatt.

Bízunk benne, hogy településünk minden lakója örömmel fogadja az újabb felújított járdaszakaszt.

ZÁSZLÓTARTÓ

Az elmúlt héten fejeződött be a Községháza előtti zászló tartók kialakítása. A jövőben így három zászló lesz az épületnél, Magyarország zászlója, az Európai Unió zászlója, valamint Rábatamási község címerével ellátott zászló.

NYERTES PÁLYÁZAT

Ezúton is szeretnénk beszámolni arról a jó hírről, hogy településünk sikeresen pályázott a Magyar Falu Program keretében meghirdetett kiírásra, melynek köszönhetően a temető keleti oldalán, illetve a kápolnáig térkő burkolattal ellátott járda kerül kialakításra, valamint 2 db locsolókút megvalósítására lesz lehetőségünk.

Óvoda

A 2023/24-es nevelési év második fele januárban megkezdődött. Ilyenkor szülői értekezletet tartunk. Az idei évben Horváthné Lendvai Zsuzsanna gyógypedagógust hívtuk meg, aki a gyermeknevelésről tartott egy hasznos előadást.

Első téli programunk a Farsang. A jelmezes felvonulás után egy profi táncospár, Hernicz Albert és Bánházy Eszter látogattak el ismét óvodánkba. Fergeteges műsorral és egy interaktív dal és tánctanítással varázsolták el a gyermekeket.

Óvodásainkkal a Március 15- i Nemzeti Ünnepen felléptünk a Dísztéren. Nemzeti zászlókat festettünk és tűztük le a téren. Dalokkal és versekkel készültünk és erősítettük a gyermekekben a hazaszeretet érzését.

Minden évben újra indul az iskolaelőkészítő program a nagycsoportos óvodásoknak. Az iskola hív meg bennünket játékos magyar, angol, matematika, testnevelés, kreatív foglalkozásokra. A nagycsoportos gyermekekkel részt vettünk az iskola szervezésében a Prózamondó versenyen is, ahol a gyermekek nagyon ügyesen adták elő prózáikat.

Márciusban egy érdekes 3D-s Mozi előadást láthattunk, ahol a gyermekek szemüvegben nézhettek meg egy ismeretterjesztő filmet. Márciusban a Bándor társulat nevű előadókat hívtuk meg óvodánkba.

Az óvodai beiratkozás 2024. április 24-én volt, ahova vártuk azokat a gyermekeket, akik a 2024/ 25-ös nevelési évben betöltik a 3 illetve a 2,5 életévüket. Meghívókat küldtünk a beiratkozó gyermekek szüleinek. Várhatóan az eddigi létszámnál jóval több kisgyermeket iratnak be szüleik az óvodánkba.

Májusi ünnepünk az Anyák napja, melyre hetekkel előtte készülődünk és egy műsorral kedveskedünk az édesanyáknak és a nagymamáknak.

Az évváró és ballagó műsorunkat május végére tervezzük. Májusra a gyermeknapot és sok színes programot is tervezünk.

A sok program és fellépés mellett minden héten egy- egy témával foglalkozunk, mint például a természet megfigyelése, állatok, család, közlekedés, egészséges életmód stb. Ezek köré építve tanulunk verseket, mondókákat, énekeket, valamint rajzolunk és alkotunk.

A gyermek legfontosabb tevékenysége ebben a korban a játék. Igyekszünk időt és lehetőséget adni a szabad játéokra. A tavasz érkezése sok lehetőséget biztosít számunkra. A nevelési év végeztével a nyári hónapokban több időt tudunk az udvaron tölteni. A sok fa árnyékot ad a nagy melegben is, és lehetőségünk van az udvari étkezésekre is.

/Nagy Tiborné - intézményvezető/

Iskola

2024. 1. negyedéve mozgalmasan telt az intézményben.

2024. február 9-én megrendezésre került iskolánk farsangja, ahol alsós tanulóink jelmezes felvonulással, felső tagozatos tanulóink pedig vicces jelenetekkel és táncos előadásokkal szórakoztatták a megjelenteket. Ezt követően tombola, majd táncos multság vette kezdetét, ahol minden gyermek nagyon jól érezte magát.

Február 13-án 4. osztályos tanulóink és Pákay Marianna tanító néni közreműködésével elégettük a Kiszebábot iskolánk udvarán, és vártuk a tavasz érkezését.

Több alkalommal is jártak nálunk óvodánk nagycsoportosai, akiknek iskolaelőkészítő foglalkozásokat tartottunk. Ezeken a programokon nagy lelkesedéssel vettek részt a gyerekek, megismerkedtek leendő tanító nénijükkel és sok új ismerettel és élménnyel gazdagodtak.

Márciusban a Csornai K&H Bank fiókvezetője tartott előadást a pénzügyi témahét keretében, külön az alsó külön a felső tagozatos tanulóinknak. A bemutató témája a mindennapi bankolás és a pénzhasználat volt.

Március 14-én óvodásainkkal közösen emlékeztünk meg a márciusi ifjacról és a nemzeti ünnepünkről. 7. osztályosaink Szókané Andorka Anna tanító néni vezetésével színvonalas műsorral készültek, és ismertették meg társaikat és a megjelenteket a korabeli történetekkel.

Még aznap lehetőségünk volt az intézményben egy Ásványkiállítás megtekintésére, ahol külön előadás keretén belül sok érdekességet tudhattunk meg a különféle ásványokról és kőzetekről is.

Március 18-án a Bodobó zenekar látogatott el hozzánk, akik fergeteges hangulatú zenés műsorral örvendeztettek meg bennünket. Külön öröm, hogy nagycsoportos óvodásaink is részt vettek a koncerten, és nagyon jól érezték magukat. A program végén a gyerekek megismerkedhettek és kipróbálhatták a hangszereket is.

Még márciusban több nagy értékű udvari eszköz került beszerzésre. 4 db kültéri padot vásároltunk az Adventi vásárok bevételeiből, 600.000 ft értékben. A következő héten pedig a B-West Csoport által felajánlott nagyértékű adomány és a Családi napok bevételeiből egy Bástyás, tornyos, lengőhidas és csúszdás játékot adhattunk át a gyerekeknek. Köszönjük mindenkinek, aki bármivel is hozzájárult ahhoz, hogy a gyerekek kulturált körülmények között, modern és biztonságos eszközökön tölthessék idejüket az udvari szünetekben!

Március 22-én Móra-napi Prózamondó versenyt szerveztünk a környékbeli iskolák és óvodák diákjainak. A gyerekek max. 5 perces prózákkal nevezhettek. A versenyen 70 tanuló mérette meg magát és szebbnél szebb művekkel örvendeztették meg a zsűrit. Gratulálunk mindenkinek!

Azok a kisdíjakok, akik nem vettek részt a versenyen a Csornai Művelődési Központba és a Csornai Könyvtárba látogattak, ahol a Víz világnapjával kapcsolatos előadásokon és kézműves foglalkozásokon vehettek részt.

Április elején szintén Iskolába hívogató programmal kedveskedtünk az érdeklődő nagycsoportosoknak és szüleiknek. A rendezvényen játékos matematika-és angol órán vehettek részt, valamint vidám sportfoglalkozáson is összemérhették erejüket a leendő első osztályosok. A foglalkozások nagyon jó hangulatban teltek és minden kisgyermek pozitív élményekkel távozott.

Szintén április elején került sor az iskolai fotózásra is. A tanulók egyéni-és csoportképeket, osztályképeket és tablóképeket is készíthettek.

Április 18-19-én kerül sor az általános iskolai beiratkozásra. Szeretettel várunk minden nagycsoportos óvodást iskolánkba!

/Gönye-Tóth Anett - igazgató/

Tavaszköszöntő

Ébred a természet! A Nap sugarai melegítik a fakadó rügyeket, a szirmukat bontogató virágokat, a madarak énekétől hangos a táj, minden a tavasz közeledtét jelzi. Gólyáink, fecskéink újra visszatérnek régi fészükre, kicsit rendbe hozzák, hogy leendő fiókáiknak biztos helyet készítsenek.

Édesanyánk emlékei között találtam ezt a kis versikét, ami a gólyák, a fecskék érkezésének köszöntéséről szól, ezt szeretném megosztani a kedves olvasókkal.

A tavasz hírnökei!

<i>Itt vagy megint? Kis ártatlan</i>	<i>Te új élet hirdetője</i>
<i>A fészked áll még bántatlan.</i>	<i>Tavasz vidám szeretője.</i>
<i>Nélküled puszta a telek</i>	<i>Úgy vártalak, úgy lestelek</i>
<i>Gólyám, fecském köszöntelek.</i>	<i>Gólyám, fecském köszöntelek.</i>

*Hogy is ne várnánk vissza azt,
Ki nekünk hirdet új tavaszt.
Csak hogy, csak hogy megértelek
Gólyám, fecském köszöntelek.*

Édesanyánk sok szép mesével, verssel, nótával ajándékozott meg bennünket, amit a szívünkben őrzünk és hálásan köszönjük Neki szép, tartalmas gyermekéveinket.

/Kránitz Mihályné/

Április 27-én, szombaton délelőtt megtelt a közösségi tér Rábatamási-ban. Az önkormányzat és a Rábaközi Helytörténet-kutatók Társulatának közös rendezvényén egy második világháborús eseményre emlékeztek. A község lakói mellett sokan érkeztek távolról, de legmesszebből, az USA Wisconsin államában található Eau Claire városából Jane Field Lindblad, fia, menyé és másfél éves unokája érkezett. Az amerikai család azért utazott közel nyolcezer kilométert, mert Jane ezzel teljesítette apja végakaratát. Robert E. Field ugyanis 1944. április 23-án a község közelében ugrott ki a súlyos találatot kapó bombázóból. Ő szerencsésen földet ért, de barátja, Frank Coupe nem élte túl az ugrást. A bajtársai menekülésével törődő Coupe már későn próbált kiugrani a megsérült bombázógépből és a kb. ötven méternyi távolság nem volt elég ahhoz, hogy kinyíljon az ernyője.

A rendezvény bevezetőjében Szalay Balázs, a társulat vezetője felidézte, hogy a világháború idején Magyarország a hitleri Németország szövetségese volt és 1941 decemberében hadiállapotba kerültünk az Egyesült Államokkal. Ez nem jelentette, hogy azonnal összecsapott volna a két állam hadereje. Az amerikai kongresszus csak 1942 júniusában jelentette be a „háborús viszony fennállását” Magyarországgal, melyet követően megkezdték az adatgyűjtést a katonailag indokolt, ezért bombázandó magyar célpontokról. 1943 őszére az amerikai légierő már feltérképezte a célokat (pl. olajipari objektumok, fegyvergyárak, repülőterek, pályaudvarok), de a támadások csak 1944. április 3-án kezdődtek Budapest bombázásával. Magyarország ellen az 1943. november 1-jén felállított 15. amerikai légi hadsereg (15th Army Air Force) teljesítette a legtöbb bevetést.

A rábaközi kutatók 2017 februárjában szerveztek először előadást a témában. Akkor Sarkady Sándor történész ismertette a Rábaközt érintő második világháborús légieseményeket. Mivel a térségünk közel volt a gyakran támadott Bécshez, ezért a Rábaköz felett 1944-ben gyakoriak voltak az összecsapások. Amerikai bombázó zuhant le Bányogyszováton, Bősárkánynál, Kapuváron, Rábakecölben és Rábasebesen, egy vadászgép pedig Egyednél. A meginduló kutatás során Szalay Balázs felvette a kapcsolatot Robert E. Fielddel, aki lányán keresztül segítette az események rekonstruálását.

Field úr 1924. május 1-jén született Minneapolisban. 18 éves korában döntött úgy, hogy fegyverrel szolgálja a hazáját. 1942 őszétől rádiós,

fedélzeti mérnök és lövész kiképzésben részesült. Nem volt zökkenőmentes a felkészülése, mert előbb sérvvel operálták, majd amikor visszatért a bázisra, skarlátos lett. Érdekesség, hogy gyógyulása idején tette le az érettségi vizsgáit. Ő volt az egyetlen, aki katonai egyenruhában volt a bizonyítványosztáson.

A bombázó személyzete 1943 szeptemberében állt össze. A kiképzés során egyikük, Bob Sciacqua Joe Bananas-nak („Banános Joe”) nevezte el B-24-es gépüket. 1944. január 12-én indultak el az Egyesült Államokból és Trinidad, Brazília, Szenegál, Marokkó érintésével január 18-án érkeztek meg Tunéziába. Itt, Uthina környékén az alakzatban történő repülést és a leszállásokat gyakorolták. Az olaszországi repülőterek elkészülte után áttelepültek Cerignola közelébe, ahol Stornara mellett volt a repülőterük. Február 14-én volt az első bevetésük, amikor az olasz Grottaferrata városát támadták.

A 15. légi hadsereg 304. Bombázóezredébe, a 456. Bombázóosztály, 745. Bombázószázadának kötelékébe tartozó 41-29589 sorozatszámú, 589-es hívószámú B-24H típusú nehézbombázó 1944. április 23-án a tizenkilencedik bevetésére indult. Azon a vasárnap a Bécstől délre fekvő

Bad Vöslau repülőterét és gyárait támadták volna, de köteléküket a cél elérése előtt, Kapuvár térségében mintegy 6500 méter magasságban támadás érte. Banános Joe-t is több találatot kapott, darabok szakadtak le a repülőről. Később Field úgy emlékezett, hogy egy olyan rés is volt a gépen, amelyen egy autó is átfért volna.

A súlyosan megsérült bombázó azonnal elkezdett zuhanni és távolodni az alakzattól. Egy találat rövidre zárta az elektromos rendszert, ami aktiválta a riasztót, így a tízfős személyzet hat tagja azelőtt kiugrott, mielőtt James Gardner pilóta jelezhetne volna. Ugrás előtt, saját biztonságukkal nem törődve, Field és Coupe még kiszabadították a géppuskatoronyba szorult társukat. Mire végeztek a mentéssel, a gép már olyan alacsonyan repült, hogy látszottak a templomtornyok. Field ernyője éppen hogy csak kinyílt, de Franké egyáltalán nem. Neki sikerült a földet érés, de barátja szörnyet halt.

Amikor Field Rábatamásinál, illetve társai Farádnál földet értek, mérges civilek vették őket körül. Nem lehet csodálkozni a lakosság ellenséges viselkedésén, hiszen néhány nappal korábban, április 13-án bombázták Gyórt, mely során 564 személy vesztette életét. A korabeli sajtó hamis hírek terjesztésével is hergelt a szövetségesek ellen, többek között azzal vádolva őket, hogy robbanó játékokat és tollakat dobnak le a bombák mellett.

Április 23-án Bágyogszovátnál is lezuhant egy bombázó, Dörnél pedig egy német vadászgép. Érdekesség, hogy a sérült bombázó nem zuhant le Magyarországon, hanem az Adriai-tengerbe csapódott. A gépen maradt négy fő túlélte és egy másik repülőn harcoltak tovább. A legénység még élő tagjai 1986-ban találkoztak újra. Field ekkor tudta meg, hogy mi történt a géppel és a többiekkel.

A kiugrott, és életben maradt öt amerikai katonával a kikerülő csornai csendőrök nem bántak kesztyűs kézzel. A csornai tűzoltók autóján szállították be őket Csornára. Field-ben volt félelem, és a barátja halála is megviselte, de a kiképzés során arra utasították, hogy a nevén, rangján és katonai azonosítószámán kívül semmi más információt ne adjon ki az ellenségnek. Az éjszakát Csornán töltötte, de megpróbáltatásai folytatódtak. Cellájában egész éjjel égett a lámpa, s több férfi ment be hozzá, akik Rooseveltet, Churchillt gyalázták és megvetésüket kifejezve a földre köptek. A pszichikai hadviselés részeként az egész éjjelen át tartó szidalmazás mellett sortűz általi halállal is megfenyegették. Másnap reggel várta a kivégzőosztagot, de meglepetésére Győrbe szállították. Itt egy éjszakát töltött,

és végre ellátást is kapott, kolbásszal, kenyérrrel és pálinkával kínálták. Győrből Budapestre került, ahonnan május közepén átszállították a híres Stalag Luft III hadifogolytáborba Saganba. Ma a lengyelországi Zagan területén található táborban történt események alapján készült A nagy szökés című film.

1945. január végén a közeledő szovjetek miatt az egész tábort kiűrtették. Metsző hidegben meneteltek, majd olyan túlszűfolt tehervagonokban utaztak, ahol csak állni tudtak és abban reménykedtek, hogy a vonatot nem éri bombatalálat. Field a háború végét a dél-bajorországi Moosburgban élte meg. Itt működött Németország második legnagyobb hadifogolytábora. Emlékei szerint a tábor tele volt mindenféle bogárral. Szenvedett a bolhacsípésektől. Az éhezés miatt sokszor ennivalóról álmodott. A kapott étel undorító volt: kenyér, amiben sejtése szerint fűrészpor volt és romlott, szétfolyt Limburger sajt. „A Vörös kereszt csomagok tartották bennünk a lelket.” – mondta, hozzátéve, hogy a németek lyukakat ütöttek a konzervekbe, hogy az hamar megromoljon, így akarták elejét venni a szökési kísérleteknek. Érdekesség, hogy az őnök által kilyukasztott konzervdobozokon a foglyok vajjal „betömtek” a lyukat így hetekre ki tudtak tolni a „lejáratot”. 1945. április 29-én amerikai csapatok rövid harc után felszabadították a tábort. A nyolcvanezer kiszabadított fogoly között Field is ott volt. A huszadik születésnapja előtt egy héttel esett hadifogságba, de a huszonegyedik születésnapját már szabad emberként ünnepelhette. Úgy érezte, hogy Istennek biztos voltak vele tervei, amiért túlélte. A háború után leszerelt, majd Eau Claire város épület- és fűtési ellenőre volt egészen 1987-es nyugdíjazásáig.

A rendezvényen az Osliban élő Bernád Dénes repüléstörténeti kutató és szakíró ismertette a repülő utolsó bevetésének körülményeit. Többek között azt is megtudhattuk, hogy a bombázót az alakzataból kilövő Luftwaffe vadászpilóta, minden bizonnyal a 9./Jagdgeschwader 27 tagja, a bécsi születésű Dr. Peter Werfft-Wessely (1904-1970) hadnagy volt. A német pilóta nagyon rutinosnak számított, hiszen harcolt az angliai csatában és Észak-Afrikában is. A háború végére 26 légi győzelmet jegyeztek fel a neve mellé. Bernád Dénes, Jane felé fordulva, ezekkel a szavakkal fejezte be előadását: „Kedves Édesapja, Robert 'Bob' Field Úr néhány nap múlva lenne 100 éves. Legyen ez a rövid előadásom megemlékezés számára és mindazoknak, akik a szörnyű világháborúban harcoltak, mindkét oldalon”.

Az előadás után egy részletet tekintettek meg A levegő urai (Masters of the Air) című háborús sorozatból. A légiharcot bemutató jelenet alapján mindenki elképzelhette, hogy milyen körülmények között harcoltak a bombázók és a vadászgépek.

Ezután következett a rendezvény egyik legjobban várt része. Jane Field Lindblad beszélt apjáról és kapcsolatukról. Először a családi életüket mutatta be, majd fokozatosan rátért arra, hogy mennyire megdöbbent, amikor 1999-ben megismerte apja háborús megpróbáltatásait. Ettől kezdve segítette a veteránokat, de a teljes igazságot csak 2017-ben tudta meg, amikor Magyarországról levelet kaptak, benne a Kisalföld 2017. június 17-i számában megjelent cikkel („Ma is él a légi csata túlélője”). Ebben az akkor 82 éves Varga Gyula ácsmester számolt be szemtanúként az eseményekről. Az akkor 93 esztendőős Field úr zokogva mondta el lányának, hogy mi is történt 1944. április 23-án délután Rábatamási határában. Field úr egy életen át hordozta magában a fájdalmat, amit a barátja elvesztése jelentett. Sok minden ekkor lett érthető lánya számára is. Apja ekkor már egy veteránotthon lakója volt, ahol büszkén mutatta a cikket. Örült, hogy emlékeznek barátjára és rá is. Hamarosan tollba mondta az emlékeit, mely 2018. január 10-én jelent meg a Kisalföldben („Így emlékezik a túlélő a légi csatára”). Ekkor fogalmazta meg azt is, hogy a szabadság olyan cél, amiért érdemes küzdeni: „Nem tudod, mi a szabadság, amíg el nem veszíted.” - írta a csornai kutatónak. Még örülhetett annak is, hogy a

2018. december 31-i megyei lapban is megjelent a fotója. Field úr 2019. szeptember 9-én hunyt el.

Jane ezzel fejezte be megindító emlékezését: „Nagyon köszönöm a kivételes vendégszeretetet, kedvességet és melegséget mindenkinek, aki ma itt van. Nagyon áldottak vagyunk, hogy itt lehetünk, és megoszthatjuk ezt az élményt mindenkivel.” Jane mondatait Zlatzky Márton és Rita Crook fordította. Sarkady Sándor, a második világháború országosan jegyzett kutatója a Légi események Sopron vármegyében című kötetét ajándékozta a hölgynek. A történész 2019-ben megjelent munkájában ismertette a bombázó asznapi bevetését, név szerint is említve Robert E. Fieldet.

Jane ezután bemutatta a magával hozott képeket és apja veterán emlékeit. Az értékes gyűjtemény legszebb darabjai a kitüntetések és érdemérmek voltak. A felmerülő kérdések megválaszolása után Szalay Balázs képekkel illusztrálva mutatta be a bombázó és a személyzet sorsát.

Felolvasta a Rábatamási gyökerekkel rendelkező, Várhelyi Imre vissza-

emlékezését. Az USA-ban élő pszichológus 14 éves volt az események idején. Az eset idején Jászai László is a községben tartózkodott. Az egykori levante körzetparancsnok másfél évvel később, 1945. október 8-án így idézte fel a történeteket: „Egy áprilisi vasárnap, délután két órakor Rábata-másiban erős motorzúgásra lettünk figyelmesek. Csorna felől egy amerikai bombázógép kb. 100 méter magasságban húzott el az út mellett. A bombázót egy német vadász erősen tűz alatt tartotta. A gépből még Farád felett hárman [pontosabban öten] kiugrottak, és szerencsésen földet értek. A negyedik amerikai a gép oldalát fogva lógott a levegőben. Amikor a gép elérte a község kápolnáját, a szemtanúk azt látták, hogy a pilóta elengedte a gép oldalát, majd lezuhant a vetésbe. A helyszínre érkezéskor már katonák tartották távol a civileket a holttesttől. A jelenlévők szerint, bár az ejtőernyője kinyílt, de a test már akkor földet ért. A halottat szekérral Csornára szállították. Elszállítása előtt a községi elöljáróság átvizsgálta zsebeit. Megtalálták személyazonosságát igazoló két db. plakettjét és két darab gyűrűjét. A pilóta felszerelését (ejtőernyő, ugrócsizma, légzőkészülék, pilótasapka, két db. gyűrű) Mészáros Antal százados, járási katonai parancsnok átadta a csendőrparancsnoknak. A holttestet századosom parancsára a Margit kórházba szállítottam. A főbírói hivatalban felvették a nevezett személyadatait. Emlékezetem szerint a neve Coupe Ferenc volt, aki Chicagóban született, római katolikus vallású. Temetéséről bajtársat megillető módon gondoskodtam.”

A levegő urai című film egy másik részletének a megtekintése után a jelenlévők megtekinthették és fotózhatták a közszemlére tett tárgyakat, dokumentumokat, beszélgethettek a vendégekkel, miközben a Field család 1940 körül készült házivideója ment a kivetítőn. A szünetben már sokan megcsodálták a győri Szilbek Béla gyűjteményének becses darabjait. A kutató ismertette a 'Liberator'-nak, azaz „felszabadító”-nak is nevezett B-24-es bombázó működését. A győri gyűjtő néhány olyan alkatrészt is bemutatott, melyeket a roncskutatás során talált. Többek között az érdeklődők láthatták a bombázó törzskeretének, bordájának, hengerfejének, motorhűtő lemezének és gumitartályának maradványait, kormánykábel vezető csigákat, magasságikormány-tolórudat, hidraulika szivattyút, rotopilóta szervo mozgatómotort, turbófeltöltő sűrítő járókereket, szívó és kipufogó szelepeket, csillagmotor szelepvezérlő görgőjét, gyújtógyertyáját és a gyújtáselosztó fedelét. A gépi szerkezetekhez kevésbé értők is találtak érdekes tárgyakat, így térképeket, irányjelző műszereket, sisakot, oxigéntartályt és maszkot.

Ezzel az előadással véget ért a benti program. A társulat vezetője megköszönte a polgármester úr és az önkormányzat segítségét, majd a rendezvény közreműködői Ángyán Csilla népi iparművész erre az alkalomra készített plakettjét kapták ajándékkul.

A rendezvény ezután a Szent Vendel kápolna közelében folytatódott. Amíg Jane interjút adott egy országos televízióknak, addig meghallgatták a repülő egyik tagjának levelét, melyet a háború után írt az itt elhunyt Coupe édesanyjának vigasztalására. A levél felolvasása után egy megrázó jelenet tanúi lehettek a jelenlévők. A 89 éves Varga Gyula bácsi megmutatta Jane-nek, hol ért földet az édesapja és hol halt meg Frank Coupe. Gyula bácsi emlékeit unokája, Márczis Eszter tolmácsolta a családnak. "A katona nagyon fiatal volt és végig sírt, úgy emlékszem, mielőtt elindultak vele, megsimogattam őt. A halott katonát csak messziről láttuk, nem engedtek a közelébe" - idézte Gyula bácsi. Jean zokogva borult a nyakába. Végül Robert E. Field utolsó kívánsága is teljesült: lánya saját kezével helyezte el hamvait a rábatamási határban. Ott, ahol az őt megmentő barátja, Frank Coupe meghalt 1944. április 23-án. A közös ima után autókkal elmentünk a farádi körforgalom közelébe, ahol Field úr ért földet. Apja hamvainak egy másik részét itt helyezte el a lánya. Megható jelenet volt, amikor apja mundérjában, azon a helyen helyezte el néhány virágszirom alatt a hamvakat, ahol 80 éve apja szerencsésen földet ért. A rábatamási emlékezés utolsó mozzanataként megálltunk a Szent Vendel kápolnánál, ahol 1944-ben az a csornai tűzoltóautó állt, amelyre felkényszerítették a hadifogságba került amerikai katonákat. A hazainduló család még a Rábatamási táblánál készített egy közös képet.

Tudomásunk szerint a háború folyamán Rábatamásiban egy másik repülőgép valóban lezuhant. Ha erről vagy bármilyen háborús eseményről tudomásuk van, jelezzék az önkormányzatnál.

/Szalay Balázs—helytörténész, a Rábaközi
Helytörténet-kutatók Társulatának elnöke /

Húsvéthétfő. Urunk feltámadását kiemelt módon nyolc napon keresztül ünnepeljük. Ugyanakkor egészen Pünkösdig az Úr Jézus feltámadása feletti öröm és ujjongás járja át az Egyházat. Ezért énekeljük a Húsvéti Örömeinek, latin kifejezéssel az Exsultetet. Ez a szép imádság elmondja nekünk, hogy Jézus, mint a Mennyei Atya küldötte, a bűn sötétsége helyett a fényességet hozza meg nekünk. Ezért gyújtjuk meg az oltár mellett az egész húsvéti időben a feltámadást jelképező nagy Húsvéti gyertyát. Részt vettünk a körmeneten, ezzel is kifejeztük a feltámadásba és az örök életbe vetett hitünket. Szent Ágoston püspök így foglalja össze az ünnep jelentőségét: “Szenvedésével az Úr átment a halálból az életbe, és nekünk, hívőknek megnyitotta az utat feltámadásával, hogy mi is átléphessünk a halálból az életbe.”

Húsvét nyolcada fehérvasárnap, az Isteni Irgalmasság ünnepével zárul.

Április 8. Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe, vagyis Urunk születésének hírüladása. Az idén ezen a napon ünnepeljük, mert március 25-e Nagyhétfőre esett. Már a II. században ünnepelte az Egyház. Az evangélium elmondja nekünk, hogy Gábor angyal felkeresi názáreti otthonában a Boldogságos Szűz Máriát, a fiatal leányt. Az Isten üzenetét, kérését hozza: ő legyen az eljövendő Üdvözítő édesanyja. A Boldogságos Szűz Mária igent mond: “Íme az Úr szolgálóleánya, történjék velem szavaid szerint!” Szent II. János Pál pápa így ír az ünnepről: “Az Üdvözítő ajándék, amelyben az Isten önmagát az embernek adja.”

Április 14. Húsvét 3. vasárnapja. Az elsőáldozás ünnepe. Öten készülnek arra, hogy először veszik magunkhoz Krisztus Testét az Oltáriszentségben.

Április 21. A Jó Pásztor vasárnapja. Papi, szerzetesi és szerzetesnővéri hivatásokért imádkozunk.

Április 28. A búzaszentelés szertartása. A négy égtáj felé fordulva imádkozunk a Teremtő Istenhez a jó termésért. Áldja meg a gazdák szorgalmas munkáját és fáradozását.

Május 1. Munkás Szent József ünnepe. Egyházunk úgy tekint rá, mint a munkások védőszentjére. Ő is kétkezi munkával teremtette elő a mindennapi kenyeret. Szent Józsefben tiszteljük a megbízható munkás ember példaképét.

Május 5. Anyák napja. Köszöntjük és imádkozunk az édesanyákért és a nagymamákért. Sokat fáradoznak értünk és nevelnek bennünket. Legyünk tisztelettel és szeretettel irántuk és minden nap imádkozzunk értük.

Május 12. Urunk mennybemenetele. Krisztus fölment a mennybe és oda vár bennünket is. Van mennyország. Egy olyan létrendbe lépünk be, amely magasabb rendű, mint ez a mostani, mulandó létünk és életünk. Ennek a vágya ott él minden ember szívében.

Május 13. A Fatimai Boldogságos Szűz Mária ünnepe. A Boldogságos Szűz 1917-ben májustól októberig jelent meg a három fatimai látnok gyermeknek : Lúciának, Ferencnek és Jácintának. A Szent Szűz imádságot, áldozatvállalást és engesztelést kért tőlük. Rajtuk keresztül pedig a rózsafüzér buzgó imádkozását kérte a keresztény hívektől.

Május 19. Pünkösdvasárnap. Ötven nappal vagyunk Húsvét után. Jézus elküldi apostolaira a Szentlelket. Elindul az Egyház élete. A Szentlélek vezet bennünket is és az egész Egyházat.

Május 20. Pünkösdhétfő. Ferenc pápa 2018-ban a mai napra rendelte, Pünkösd ünnepéhez kapcsolódóan, a Boldogságos Szűz Máriának, az Egyház Anyjának emléknapját. Jézus a Golgotán, a kereszt tövében álló János apostolra bízta édesanyját. Édesanyjára pedig Jánost, mint fiát. Így lett Ő elsőként Jézus anyja, aztán János anyja, s végül mindnyájunk anyja lett az Egyházban.

Május 26. Szentháromság vasárnapja. Az Egy Isten három személy: Atya, Fiú és Szentlélek. Minden keresztvetéskor megvalljuk ezt a nagy hit titkot. Legyen mindig összeszedett a keresztvetésünk! Ahol szeretet van, ott hárman vagyunk: az én, a te, és maga a szeretet. Szent János apostol is megfogalmazza nekünk: "Az Isten = szeretet." A Szentháromság nevében kereszteltek meg bennünket. Nekünk is a szeretet életét kell megélnünk.

Június 2. Úrnapja. Krisztus Szent Testének és Vérének ünnepe. Az Oltáriszentségben jelenlévő Krisztust imádjuk. Krisztus Teste étel és Krisztus Vére ital számunkra, amikor a szentáldozáskor magunkhoz vesszük Őt. Az úrnapi körmeneten a négy sátor a négy égtájat jelenti. Az Oltáriszentséggel imádság keretében megáldjuk az egész világot.

Június 7. Jézus Szentséges Szíve ünnepe. A keresztre feszítéskor a Golgotán a katona lándzsájával megnyitotta Jézus oldalát, és onnan azonnal vér és víz folyt ki. A mai ünnep elsősorban nem az értelmünket, hanem inkább az érzelmeinket mozdítja meg. Jézus tőlünk is kérdezi, mint Péter apostoltól: "Szeretsz engem?" Válaszoljuk mi is Jézusnak: " Igen Uram. Te tudod, hogy szeretlek Téged. "

Június 8. Szűz Mária Szeplőtelen Szíve ünnepe. Jézus édesanyja hallgatott szívére, amikor az isteni sugallatra igent mondott, és a Megváltó édesanyja lett. Ez a szív aggódva kereste az elveszett 12 éves Jézust Jeruzsálemben. Fájdalom járta át szívét, amikor menekülni kellett Egyiptomba. Sokszoros fájdalom járta át szívét Fia szenvedése láttán. Ez az édesanyjai szív egészen közel áll a mi emberi gondjainkhoz is. Arra bátorít bennünket, hogy Jézus és Mária segítségével mi is tudjuk hordozni mindennapi keresztjeinket.

Június 24. Keresztelő Szent János születése. A Kisded Jézus születése mellett az Egyház még a Boldogságos Szűz Mária születését ünnepli szeptember 8-án, valamint ma, hat hónappal karácsony előtt Keresztelő Jánosét. Gábor angyalt az Úr elküldi a jeruzsálemi Templomban szolgálatot teljesítő Zakariás paphoz. Hírül adja neki, hogy fiúk születik, akit majd Jánosnak kell nevezni. A két angyali üdvözlés után a két édesanya, Erzsébet és Mária találkoznak. E találkozásakor a két gyermek is köszönti egymást. Keresztelő Szent János a Jordán folyó partján rámutat az Isten Bárányára, Jézusra, aki elveszi a világ bűneit.

Június 27. Szent László király. Szent István királyunk halála után tovább szervezte az ország kormányzását. 1083-ban szentté avatta Szent István királyunkat, fiát Szent Imre herceget és Szent Gellért térítő püspököt. Ereklýeiket felemeltette az ország jeles egyházi és világi személyiségei előtt hatalmas néptömeg jelenlétében. Kitűnt élete jó példájával. A győri

székesegyházban őrzik a fej ereklyéjét, a díszes Hermában. Teste a váradi székesegyházban nyugszik.

Június 29. Szent Péter és Pál apostolok ünnepe. Szent Péter apostol, Róma püspöke, az első pápa. Kafarnaumban élt és halász volt. Jézus emberhá-
lásznak hívta meg. Rómában hirdette az evangéliumot. Fejjel lefelé feszít-
tették keresztre. Sírja fölé épült a Szent Péter bazilika. Szent Pál Tarzusz-
ban született. A pogány népek között hirdette az evangéliumot. Leveleket
írt az általa alapított egyházközségeknek. Ezekből olvassuk a szentmisé-
ken a szentleckét. Mivel római polgár volt, karddal lefejezték. Teste a fala-
kon kívüli Szent-Pál bazilikában nyugszik.

/ Miklós Atya /

Közérdekű információk

Anyakönyvi híreink

Településünk

legfiatalabb lakói

Márkus Róza
Vas Teó Bende

Elhunytak

Kovács Csaba	Szabó Mihály
Pintér Miklós	Neher Vince
Tóth Károly	Sipos Jánosné
Csonka Imréné	Id. Rácz Imre
Gaál Imréné	

Emléküket megőrizzük!

GRÍZES TÚRÓS

Hozzávalók:

- **5 db** tojás
- **1 cs** vaníliás cukor
- **15 dkg** kristálycukor
- **10 dkg** búzadara
- **25 dkg** túró
- **20 dkg** tejföl
- **1 db** citrom
- porcukor a tálaláshoz

Elkészítés:

- A tojásokat szétválasztjuk. A sárgákat egy nagyobb tálban kikeverjük a kétféle cukorral, a búzadarával, a túróval és a tejjel.
- A citromot megmossuk, a héját vékonyan a tálba reszeljük. Beleforgatjuk a tésztába, majd félretesszük 20 percre.
- Közben a tojásfehérjét kemény habbá verjük, és adagonként ezt is a tésztába forgatjuk.
- Egy sütőpapírral bélelt tepsibe simítsuk a túrós masszát.
- 190 fokra előmelegített sütőben 35-40 perc alatt készre sütjük. Ha elkészült, kivesszük a sütőből, és hagyjuk kihűlni. Ezután felszeleltjük, kevés porcukorral meghintve tálaljuk.

Tudta-e?

Széchenyi utcai kereszt

A Széchenyi utca végén látható kereszt, a Rákóczi utcaihoz hasonlóan faluvégi kereszt volt. A közelben folyó Farkas-árok hídja előtt in-tettek búcsút a faluból Jobaháza felé utazók, illetve mondtak Isten hozottat az érkezőknek. Krisztus keresztje alatt a lábazatban kialakított fülkében Mária imára kulcsolt kezű szobra áll. A talapzaton olvasható felirat:

FÖLÁLLÍTATTA TÓTH ANDRÁS ÉS NEJE TÁLOS BORBÁLA
1879

Forrás: Nagy István: Rábaközi emlékművek III. kötet

Tisztelt Lakosság!

A Rábatamási Hírmondó következő száma

2024. júliusában jelenik meg.

Impresszum:

cím: Rábatamási Hírmondó; felelős szerkesztő: Kovács Attila

megjelenés: negyedévente; e-mail: polgarmester@rabatamasi.hu

szerkesztők: Kovács Attila, Budai Edina